

האם חברות Marketplace חייבות ברישיון שירותי תשלום? על הצעת רשות ני"ע לתקנות פטור מחובת רישיון שירותי תשלום

עדכוני לקוחות

חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023 ("החוק"), נועד ליצור מסגרת אחידה לכלל שירותי התשלום המבוצעים בישראל, וזאת בדומה לחקיקה הקיימת באירופה - דירקטיבת ה-PSD2. נזכיר כי בשירותים אלו נכללים הנפקת אמצעי תשלום, סליקת תשלומים, העברות בתוך ישראל והעברות בינלאומיות, מתן אשראי וביצוע המרות מט"ח אגב שירותי תשלום וכיו"ב. מאמר מורחב של משרדנו לגבי החוק ניתן לקרוא בקישור הבא: [סקירת חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלומים](#).

בחוק נקבע כי שר האוצר על סמך הצעת רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכלכלה, רשאי לפטור מתחולת החוק גופים שעיסוקם במתן שירותי תשלום בהיקף מצומצם, בסכום מוגבל, למספר לקוחות קטן, או במספר עסקאות קטן.

ב-30 בנובמבר 2023 פרסמה רשות ניירות ערך את הצעתה לתקנות הפטור כאמור (הצעת תקנות פטור וצו לתיקון חלק ב' לתוספת השביעית לחוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום ("התקנות").

במסגרת הצעת התקנות ערכה הרשות סקירה רגולטורית בינלאומית נרחבת לעניין הפטורים שחלים כיום באירופה על נותני שירותי תשלום שונים לפי דירקטיבת ה-PSD2.

באירופה עיקרי הפטור ניתנים לשני סוגים של נותני שירותי תשלום, פטור הסוכן המסחרי ופטור הרשת המוגבלת.

- פטור הסוכן המסחרי: פטור העשוי לחול על עסקאות תשלום המתבצעות דרך סוכן מסחרי, אשר מוסמך לפעול באמצעות הסכם בשם הקונה או בשם המוכר. במקרה שהסוכן פועל בשם שני הצדדים, הוא עשוי להיות פטור מרישיון למתן שירותי תשלום בתנאי שאינו מחזיק בשום שלב את כספי הלקוחות. כתוצאה מכך, ולאור תנאים שונים שקיימים בסעיפי הפטור, חלק מהמדינות באירופה פוטרות פלטפורמות מסחר מקוונות (Marketplace) מסוימות בהתאם לפטור "הסוכן המסחרי", בעוד שמדינות אחרות, בפרשנות מצמצמת, כמעט ולא פוטרות פעילות שכזו מאחר שהפלטפורמה פועלת עבור שני הצדדים ובמקרים רבים גם מחזיקה בכספי הצדדים. ככל שמדובר באתרי מסחר אלקטרוניים מסוג e-commerce דרכם נפגשים מגוון מוכרים וקונים של סחורות או שירותים, הנטייה גם באירופה תהיה בדרך כלל לא לפטור פעילות זו מהצורך ברישיון (למעט בצרפת שם מדיניות הפטור רחבה יותר).

- פטור הרשות המוגבלת: פטור זה עשוי לחול על שירותי תשלום הניתנים באמצעות אמצעי תשלום אשר השימוש בו מוגבל, ועונה על אחד מהתנאים הבאים: אמצעי התשלום מאפשר למחזיק בו לרכוש מוצרים או שירותים רק אצל מנפיק ספציפי או בתוך רשת מוגבלת של ספקי שירות המצויים תחת הסכם מסחרי עם מנפיק; אמצעי התשלום מאפשר למחזיק בו לרכוש מגוון מצומצם של מוצרים או שירותים; אמצעי תשלום תקפים רק במדינה אחת באיחוד האירופי הניתנים לבקשת מפעל או ישות במגזר הציבורי ומוסדרים על ידי רשות ציבורית לאומית או אזורית למטרות ספציפיות חברתיות או לשם מיסוי מסוים, המאפשר רכישת מוצרים או שירותים ספציפיים מספקים שיש להם הסכם מסחרי עם המנפיק. יצוין כי פטור זה מוגבל לנותני

שירות המספקים שירות בהיקף של עד 1 מיליון יורו לשווי עסקאות תשלום במהלך 12 חודשים, ומעל רף זה, הפטור תלוי באישור מיוחד של הרשות המוסמכת באותה מדינה. גם בפטור זה נמצא כי ישנה שונות בין המדינות באירופה ביחס להודעה לרשות המוסמכת בקשר לפטור.

הצעת רשות ניירות ערך למתן פטור מחובת רישיון

• Marketplace ופעילות בהיקף מוגבל – בניגוד לפטורים הקיימים באירופה, הרשות החליטה לא להתייחס לפעילות של Marketplace בנפרד, והציעה ליתן פטור גורף לכלל הגופים העוסקים בשירותי תשלום בהיקף פעילות מצומצם. בהתאם להצעת הרשות, יינתן פטור מחובת רישיון לשירותי תשלום שאינם כוללים העברות כספים בינלאומיות ובלבד ששירותי התשלום עונים על התנאים הבאים: (א) סכום פעילות התקבול וההעברה באמצעות שירותי התשלום לא יעלה על סך של חמישה מיליון ₪ בחודש לכל אחת מהפעילויות; (ב) יתרת כספי הלקוחות שנותן שירותי התשלום מחזיק עבור לקוחותיו בכל רגע נתון לא תעלה על חמישה מיליון ₪ (יתרת סוף יום); (ג) מגבלה על גובה הסכום שנותן שירותי תשלום יוכל להחזיק עבור כל לקוח בנפרד (לכרטיסים אנונימיים נקבעה מגבלת סכום שאינה עולה על 1,500 ₪, ועבור כרטיסי תשלום המזוהים עם לקוח, הפטור מרישיון יינתן עבור ערך צבור שאינו עולה על 3,000 ₪).

עולה אפוא, כי Marketplace המעוניין לפעול בישראל, יצטרך לעמוד בתנאי הרף, אשר לטעמנו הינם נמוכים מדי. **למעשה אתרי מסחר מקוונים ובוודאי בינלאומיים, בעלי פעילות מרובה, יהיו חייבים ברישיון בישראל, זאת בניגוד לפטור הקיים לחלק מהאתרים במדינות שונות באירופה.** לעניין זה נציין כי כל פלטפורמה המתווכת בין מוכרים לקונים, כגון אתר למסחר במוצרים ושירותים או אתר להורדת אפליקציות ומשחקי מחשב שאינן מיוצרות או משווקות על-ידי האתר עצמו, ואשר מבצעת עבור הצדדים את סליקת העסקאות, עלולה להיחשב כנותן שירותי תשלום.

• פעילות מוגבלת של קמעונאי עבור מועדון לקוחות ופעילות בתוך קבוצה תאגידית אחת – לעניין זה של "פטור הרשות המוגבלת" הציעה רשות ניירות ערך שני פטורים:

1. פטור מרישיון לפעילות תשלום המבוצעת כחלק מתכנית הטבות שמפעיל קמעונאי עבור מועדון לקוחותיו. הכוונה היא למצב בו קמעונאי נותן אגב עיסוקו במכירת מוצר או שירות, גם שירות תשלום ללקוחותיו – למשל ע"י מתן נקודות מועדון השוות כסף כאמצעי תשלום לקניות אחרות אצל אותו קמעונאי. במסגרת ההצעה קבעה הרשות תנאים ספציפיים לקבלת פטור כאמור.

2. פטור לפעילות ב-"מערכת סגורה" המתבצעת בתוך קבוצה תאגידית אחת – כגון תווי קנייה באותה קבוצת אחזקות. יחד עם זאת, במטרה להקטין את הסיכון הנשקף ללקוחות גם במקרים אלו, הוצע לקבוע מגבלה כך שהסכום המרבי שניתן לצבור בחשבון תשלום במסגרת שירות תשלום כאמור הוא 1,500 ₪ למשתמש אנונימי ואם חשבון התשלום מיועד לשימוש של משלם מסוים – 3,000 ₪.

• שירותי מט"ח בהיקף פעילות של 10% מכלל הפעילות של שירותי תשלום – בהתאם לחוק, חברות העוסקות בשירותי מט"ח שאינם אגב שירותי תשלום וגם עוסקות בשירותי תשלום מחויבות הן ברישיון למתן שירותים פיננסיים והן ברישיון לשירותי תשלום. על-מנת להקל על חלק מגופים אלו, הציעה הרשות לפטור חברות תשלומים אשר מבצעות פעילות המרה נפרדת שהיא מצומצמת מבחינה כמותית ביחס לפעילות התשלומים שלה (עד 10%) מחובת רישיון למתן שירותים פיננסיים – ולמעשה לאפשר את פעילותם תחת רישיון שירותי תשלום בלבד.

נוסח זה זמין להערות הציבור עד ליום 7 בינואר 2024. לנוסח המלא לחצו כאן.

האם הפטורים המוצעים יספקו את השוק? האם אי מתן פטור גורף ל-Marketplaces יגביל את כניסתן של חברות

המפעילות אתרי מסחר מקוונים לישראל או יצמצם פעילות קיימת? – ימים יגידו.

חברות העוסקות בתחום, ובכלל זאת המפעילות אתרי מסחר מקוונים, Marketplaces, שירותי שוברים ותווי שי בתוך רשת קמעונאית וכיו"ב, מוזמנים להתייעץ לגבי חובת הרישיון החלה עליהן בהתאם להוראות החוק והצעת הפטור עם צוות הרגולציה הפיננסית במשרדנו ועם השותפים אלית אלקון ועדו מלין.

אנשי קשר

עדו מלין
שותף

אלית אלקון
שותפה